

На черговому засіданні Президії НАН України 29 грудня 2010 року академік НАН України Б.Є.Патон поздоровив колектив Інституту фізики напівпровідників ім.В.Є.Лашкарьова НАН України з присудженням Почесної грамоти Кабінету Міністрів України у зв'язку з 50-річчям від дня заснування установи і передав цю відзнаку директору інституту академіку НАН України В.Ф.Мачуліну. Також він вручив Почесну грамоту Кабінету Міністрів України директору Експоцентру «Наука» В.Я.Колтуну й дипломи лауреатам премії академій наук України, Білорусі, Молдови – співробітникам інститутів технічної теплофізики і загальної та неорганічної хімії ім.В.І.Вернадського НАН України.

Члени Президії НАН України та запрошені заслухали доповідь голови робочої групи цільової комплексної програми наукових досліджень НАН України «Фундаментальні проблеми водневої енергетики» академіка НАН України В.В.Скорохода про результати виконання зазначеної програми.

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, директор Інституту газу НАН України академік НАН України Б.І.Бондаренко, голова Західного наукового центру НАН України та МОН України академік НАН України З.Т.Назарчук, заступник академіка-секретаря Відділення хімії НАН України академік НАН України А.Г.Білоус, заступник директора Інституту ботаніки НАН України доктор біологічних наук О.К.Золотарьова.

Було відзначено, що питання розвитку водневої енергетики та опрацювання її наукових основ сьогодні є надзвичайно актуальними. Пов'язано це як із сучасними енергетичними викликами, так і з особливістю водню як екологічного універсального енергоносія та виду технологічної сировини. Саме тому в деяких розвинутих країнах вже реалізуються відповідні міжнародні і національні програми.

Було наголошено, що Україна та Академія не можуть стояти осторонь згаданих питань, тим більше, що наукові установи НАН України плідно працювали в цій галузі починаючи ще з середини 70-х років минулого століття і їхній доробок тих часів був дійсно чималим.

У результаті реалізації програми були отримані вагомі наукові здобутки. Виконувалася вона науковим потенціалом десяти відділень Академії, силами 28 інститутів. Це дозволило об'єднати та скоординувати зусилля фахівців з енергетики, матеріалознавства, хімії, фізики та навіть біології і вирішити ряд важливих наукових і науково-технічних проблем.

Відзначалось, що вагомим є творчий доробок виконавців програми – опубліковано значну кількість монографій, статей, тез, отримано низку патентів.

Впродовж нового етапу реалізації програми заплановано провести цілеспрямовані фундаментальні дослідження, які стануть основою для створення сучасних енергетичних технологій, матеріалів, установок тощо.

У цілому Президія НАН України схвалила діяльність Наукової ради програми «Фундаментальні проблеми водневої енергетики» та визнала за доцільне продовжити її виконання на 2011-2015 рр.

Далі учасники засідання заслухали та обговорили доповідь віце-президента НАН України, голови Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України академіка НАН України В.М.Гейця про підсумки виконання секцією цільових комплексних програм наукових досліджень.

У виступах академіків НАН України Б.Є.Патона, академіка-секретаря Відділення економіки НАН України академіка НАН України Е.М.Лібанової, академіка-секретаря Відділення історії, філософії та права НАН України академіка НАН України О.С.Онищенка, академіка-секретаря Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України академіка НАН України М.Г.Жулинського, віце-президента НАН України академіка НАН України В.Д.Походенка, радника Президії НАН України академіка НАН України Ю.І.Кундієва, члена Президії НАН України академіка НАН України Я.С.Яцківа, академіка-секретаря Відділення біохімії, фізіології та молекулярної біології НАН України академіка НАН України С.В.Комісаренка, в.о.академіка-секретаря Відділення інформатики НАН України члена-кореспондента НАН України А.О.Морозова, радника Президії НАН України академіка НАН України І.М.Дзюби було відзначено, що проблеми, які розглядались на засіданні, належать до числа першорядних для розвитку соціогуманітарних наук. Кризова ситуація в сучасному світі багато у чому по-новому поставила питання про їх роль в обґрунтуванні накреслених керівництвом держави планів всебічної модернізації суспільства, виходу держави на шляхи зростання у нових якісних характеристиках, що визначатимуть цивілізаційний поступ ХХІ століття.

Доповідь академіка НАН України В.М.Гейця й виступи у її обговоренні засвідчили, що здійснені установами Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України в межах завершених програм дослідження, впровадження їх результатів у практику економічного, політичного, культурного життя, а також плани секції на майбутнє є відповіддю, цілком адекватною новим умовам і завданням.

Впродовж останніх років Секція суспільних і гуманітарних наук НАН України послідовно реалізує нову стратегію планування й організації дослідницької роботи, перенісши центр ваги з розрізнених досліджень у межах окремих наукових дисциплін на комплексну, міждисциплінарну розробку першорядних проблем сучасності. При формуванні нових дослідницьких програм ця тенденція має бути закріплена і розширена.

Реалізація нових дослідницьких задумів вимагає залучення до науково-організаційної роботи широкого активу провідних вчених, формування численних міжінститутських творчих колективів, організації постійно діючих наукових семінарів та інших форм спілкування спеціалістів.

Було рекомендовано всім установам секції звернути увагу також на пошук дієвих форм співпраці на постійних засадах з реорганізованими нині органами державної влади, місцевого самоврядування, діловими колами, громадськими організаціями, без чого неможливо забезпечити адресність розробок, втілення їх у політичні та управлінські рішення.

Президія НАН України наголосила на необхідності вжиття заходів щодо оптимізації структури деяких установ відділень історії, філософії та права НАН України й літератури, мови та мистецтвознавства НАН України.

Присутні високо оцінили результати завершених досліджень і побажали академіку НАН України В.М.Гейцю, вченим Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України наснаги у реалізації нових важливих дослідницьких планів.

Крім того, Президія НАН України прийняла рішення про призначення виконуючим обов'язки члена Президії НАН України академіка НАН України В.П.Горбуліна; про затвердження оновленого складу Комісії НАН України з вивчення українсько-польських історичних та культурних зв'язків; про створення спільного Відділення Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології ім.Р.Є.Кавецького НАН України та Донецького обласного протипухлинного центру МОЗ України; про завершення підготовки та видання «Історії української культури» у 5 томах; про результати ревізії ГоловКРУ фінансово-господарської діяльності НАН України у 2007-2010 роках; також було розглянуто низку кадрових питань та прийнято рішення про нагородження працівників установ Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України